

U reformi PIO sistema politički i sindikalni „zastupnici“ penzionera na suprotstavljenim stranama

Promene na dugom štapu

TEMA MESECA

Vlada Srbije krenula je u reformu penzijskog sistema i preuzela na sebe ulogu potencijalnog krivca. Međutim, izvesno je da kakav god zakon bude donet, on neće zadovoljiti sadašnje i buduće penzionere. Penzije su i dalje za najveći broj starih više nego skromne. Od 1,6 miliona penzionera osiguranih, čak 60 odsto njih mesečno prima do 21.700 dinara, a gotovo 224.000 poljoprivrednih penzionera dobija manje od 90 evra.

Zasad se zna da bi promene Zakona o PIO trebalo da stupe na snagu 1. januara 2011. godine, a reformom bi se za jednu deceniju obezbedila budžetska ušteda od 94,9 milijardi dinara, kaže za Forum Đuro Perić, potpredsednik UO fonda PIO. Uštede će se postići najviše smanjenjem prava na beneficirani radni staž, ali i pomeranjem starosne granice za porodičnu penziju sa 55 na 58 godina.

Sindikata insistira da se uvedu zaštitne odredbe, jer će bez njih penzije sigurno biti niže od 60 odsto prosečne plate

Ključne primedbe na postojeću verziju zakona o PIO stižu iz sindikata koji i dalje zahtevaju da penzije ne smeju da padnu ispod 60 odsto prosečne zarade. Rajko Kosanović, član Radne grupe za izmene i dopune zakona o PIO iz Samostalnog sindikata, kaže za Forum da u Nacrtu zakona postoje brojne restriktivne odredbe.

Sindikata traži da budu uvedene zaštitne odredbe, jer ako se to ne usvoji, penzije će u jednom trenutku sigurno biti niže od 60 odsto prosečne plate. Morala bi da postoji i odredba da minimalna penzija ne može da bude niža od 25 odsto prosečne zarade. Ovi predlozi sindikata nisu još usvojeni, ali Kosanović kaže da je dobio odgovor iz Ministarstva rada da će o njima biti reči u maju, tokom razgovora sa MMF-om.

Strana 4-5f

U FOKUSU: Standard građana drastično opao, a šanse za rast praktično ne postoje

Jeftini krediti slab osnov za preživljavanje

Strana 2-3f

ANALIZA: Funkcionisanje Socijalno-ekonomskog saveta u začaranom krugu

Pretnje i blokada umesto dijaloga

Strana 2-3f

POVODOM: Neuspele i sumnjive privatizacije u Sremu dovele radnike u bezizlazni položaj

Čuvari fabrika u prelaznom periodu

Strana 4-5f

TRAGOM: Racionalizacija u prosveti praktično nije ni počela, a sindikati već najavljuju vruću jesen

Otpremnine samo za 184 radnika

Strana 6f

NA MARGINI: Da li su se partije krajnje levice odrekle borbe za radnička prava

Udruženjem građana protiv „obznane“

Strana 6f

PREGLAD: Grčkoj i još nekim zemljama prispeli računi za raspništvo iz prošlosti

Radnici bez razumevanja za stezanje kaiša

Strana 7f

HORIZONTI: Koliko dunavska saradnja može doprineti socijalno-ekonomskom napretku

Radna mesta i razvoj kao dugoročan cilj

Strana 8f

STUDIJA SLUČAJA: Tekstilni kombinat Raška pred restrukturiranjem, radnici štrajkuju gladu

Namirivanje dugova bez računa

Strana 8f

Novopazarski Tekstilni kombinat Raška pred restrukturiranjem, radnici ponovo u štrajku

Namirivanje dugova bez računa

Salađana Novosel

STUDIJA SLUČAJA

Novi Pazar - Nekada se ovdje govorilo da kada zaposleni u Tekstilnom kombinatu Raška prime platu, onda to osjeti ceo grad. Ova ocena je važila do prve polovine devedesetih godina. Onda je krenuo poslovni sunovrat. U tom nekadašnjem tekstilnom gigantu u ovom gradu i pogonima u Tutinu i Sjenici radilo je blizu 4.000 ljudi. Sada ih je ostalo samo 65, a dvadesetak njih je, pre nedelju dana, započelo štrajk. Njima su se priključili i radnici pogona u Tutinu i Sjenici. Svakodnevno njih 150 boravi u upravnoj zgradi i ne dozvoljavaju rukovodstvu da uđe. Zahtevaju smenu celokupnog rukovodstva, isplatu zaostalih zarada i zaustavljanje vraćanja zemljišta bivšim vlasnicima, pre donošenja odgo-

varajućeg zakona. Ovim je priča o problemima u ovom preduzeću ponovo vraćena na početak.

- Nama se duguje od 18 do 26 plata. Nismo dobili zarade za deo 2006, 2007, 2008. i za celu prošlu godinu. Uslovljeni smo i da do 2. aprila uzmemo socijalni program, ali bez garancija da će nam biti isplaćene zaostale zarade, objašnjava Fatima Totić, predsednica aktiva sindikata Nezavisnost u TK Raška.

Dugovanja radnicima ne spori ni Mersudin Čuljević, generalni direktor novopazarskog Tekstilnog kombinata, ali tvrdi da je broj plata koje se duguju znatno manji.

- Od mog dolaska na čelo ovog preduzeća 2002. godine dug zaposlenima narastao je na 22 miliona dinara. Ne znam koliko su ukupna potraživanja svih radnika, među kojima su i ona na osnovu pravosnažnih presuda, jer se protežu još iz 1992. godine. Nisu mi jasni motivi

ovog štrajka, sada kada smo doveli pripreme za privatizaciju do kraja. Od Agencije za privatizaciju zavisi kada će da se kaže aukciju. Namirujemo sva dugovanja od prodaje. Država nam je otpisala dugove prema njoj i biće isplaćeni samo komercijalni poverioci, ističe Čuljević, kojem podršku daju članovi Saveza samostalnog sindikata u tom kolektivu.

Koliko je stvarni dug prema radnicima niko ne zna. Ne zna se ni tačan broj pravosnažnih presuda domaćih sudova, niti onih iz Strazbura. Licitira se brojkama, ali je sasvim sigurno da je reč o višemilionskom dugu u evrima. U Ministarstvu ekonomije i regionalnog razvoja još se utvrđuju tačna dugovanja zaposlenima i sigurno je da će taj podatak biti poznat do zakazivanja aukcijske prodaje koja bi trebalo da se održi nakasnije u prvoj polovini aprila, kako je najavila Mišela Nikolić, pomoćnica ministra ekonomije i regionalnog razvoja.

Objekti TK Raška nalaze se na površini od 16 hektara i u septembru prošle godine predstavnicima gradske uprave, Ministarstva ekonomije i Agencije za privatizaciju, dogovorili su se da se pre parcelišu zemljište za svaki objekat pojedinačno i da se svaki od njih zasebno ponudi na prodaju.

- Preparcelizacija tog prostora je pri-

Ponovo prete radikalizacijom štrajka: Radnici TK Raška u svom preduzeću

vedena kraju i izraden je Predlog programa restrukturiranja. Privatizacija te fabrike ovog puta trebalo bi da bude uspešna, jer smo u sklopu kreditne podrške privredi, preko Fonda za razvoj, obezbedili veoma povoljne kredite i očekujemo da će investitori pronaći svoj interes i za ulaganje u TK Raška, rekla je Nikolićeva.

U jednom od objekata smešten je Internacionalni univerzitet čiji je predsednik glavni muftija IZ u Srbiji Muamer Zukorlić, koji je pre nekoliko godina re-

kao da zgrada pripada njima, jer je rukovodstvu TK Raška pozajmljeno 180.000 evra i da je tada zgrada stavljena pod hipoteku. Dug nije vraćen i po tom osnovu zgrada pripada Internacionalnom univerzitetu.

- Parcela na kojoj se nalazi Internacionalni univerzitet biće na javnoj licitaciji kao i svih ostalih 39, koje je napravio Zavod za urbanizam u saradnji sa Agencijom za privatizaciju, kategoričan je generalni direktor novopazarskog Tekstilnog kombinata.

Koliko dunavska prekogranična saradnja može doprineti socijalno-ekonomskom razvoju u Srbiji

Nova radna mesta i razvoj kao dugoročan cilj

Ivana Tošović

HORIZONTI

Beograd - Proces dunavske saradnje biće značajan korak na putu Srbije ka članstvu u EU, a realizacija budućih dunavskih projekata neizbežno će uticati na angažovanje domaće privrede i otvoriti prostor za inostrane investicije, ocenjuju sagovornici Foruma povodom sve učestalijih promocija i projekata posvećenih ovoj vrsti prekogranične saradnje.

Božidar Đelić, potpredsednik Vlade Srbije zadužen za evropske integracije, kaže za Forum da će Dunavska strategija doprineti jačanju ekonomije, integraciji sektorskih politika Srbije u razvojne planove EU, kao i pospešivanju bilateralne i multilateralne saradnje sa zemljama dunavskog sliva, a dr Mihael Erke, direktor kancelarije Fondacije Fridrih Ebert u Srbiji, ističe da bi bilo dobro kada bi Srbija ozbiljnije shvatala potencijale Dunava, njegove turističke i ekonomske mogućnosti i da je međunarodni aspekt ove reke jedan od koraka ka integraciji Srbije u EU.

Ministar Đelić ističe da je Srbija predložila predstavnicima Evropske komisije da se u Beogradu u septembru održi Dunavska finansijska konferencija pod pokroviteljstvom evropskog komesara za regionalnu politiku Johanesa Hana. Za buduću Dunavsku strategiju nisu predviđeni dodatni fondovi iz budžeta EU, pa će ova konferencija okupiti zvaničnike podunav-

skih zemalja i Evropske komisije, sa ciljem da se utvrde ključni projekti i izvori finansiranja.

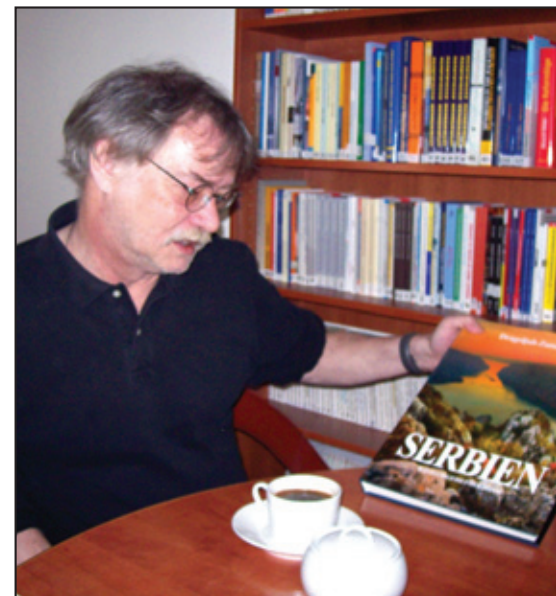
- Dunavska strategija jača institucionalnu saradnju u regionu Podunavlja na lokalnom, nacionalnom i regionalnom nivou, uz punu afirmaciju evro-regiona, kao modela saradnje u Evropi. Ona će omogućiti dalje razvi-

međuregionalnu saradnju u pripremi i sprovođenju razvojnih projekata, naglašava Đelić.

On dodaje da će razmena iskustava i uspostavljanje saradnje sa državama EU, kao i realizacija dunavskih projekata uticati na angažovanje domaće „pameti“ i privrede, što će povećati ekonomske aktivnosti i stvoriti

struktuiranje realnih projekata biti od velike pomoći, navodi Đelić.

Dr Mihael Erke objašnjava da je privredni značaj procesa višestruk, jer je reč o saobraćajnim vezama dunavskih zemalja, kao i o vodi, jednom od najznačajnijih resursa. On dodaje da je Dunavska saradnja usmerena i na zaštitu životne sredine i biodiverziteta.

Naći Kompromis između privrednog korišćenja Dunava i zaštite ekosistema: Dr Mihael Erke

Na jesen finansijska konferencija: Božidar Đelić

janje projekata prekogranične saradnje uz uspostavljanje zajedničke uprave nad prirodnim sistemima na Dunavu koji pripadaju teritorijama više država. Uz to će stimulisati investicione aktivnosti u oblasti ekonomske infrastrukture, kao i međuoštinski i

nova radna mesta. Đelić ističe i da će strategija omogućiti zemljama, koje nisu članice EU, intenzivnije uključivanje u proces evropskih integracija.

- U pripremi je formiranje baze podataka dunavskih projekata, kako bi se napravio plan maksimalnog korišćenja raspoloživih sredstava. Reč je o objedinjavanju sredstava iz programa prekogranične saradnje, unutrašnjih rezervi i budžeta lokalnih samouprava. Za velike projekte nije realno očekivati da će opštine moći da dobiju novac iz jednog fonda, tako da će objedinjavanje i

- Neophodno je da se pronade kompromis između privrednog iskorišćavanja Dunava i zaštite ekosistema, navodi Erke i naglašava da će se projektima otvoriti prostor za inostrane investicije, kao i povećanje trgovine među dunavskim zemljama, a dugoročno se može očekivati i otvaranje novih radnih mesta. Erke napominje da je za Dunavske zemlje koje imaju perspektivu članstva u EU, kao što su Srbija i Hrvatska, ovaj proces takođe deo integracije, a utičać će na dugoročno poboljšanje njihovih evropske perspektive.

I kultura kao zamajac napretka

Nadica Momirov, državna sekretarka Ministarstva kulture, kaže za Forum da se kulturno nasleđe, a posebno spomenici kulture i lokaliteti, tretiraju kao značajan resurs za razvoj lokalnih sredina.

- Razvoj „puteva kulture“ i drugih oblika klasterkog povezivanja lokaliteta kulturnog nasleđa pomoći će većoj vidljivosti nasleđa, ali i stvaranju kooperativnih mreža koje će pomoći da nasleđe dobije status važnog resursa u razvoju kulturnog turizma i bude uključeno u planove razvoja upravljanja destinacijama. U tom cilju će se razvijati i već započeti projekti poput „Tvrđava na Dunavu“, kao i projekti u okviru takozvanog Ljubljanskog procesa, koji su podržani od Uneska i Saveta Evrope, objašnjava Momirov.

Tako je, na primer, u projekat Tvrđave na Dunavu uključeno sedam gradova na Dunavu - Beč, Novi Sad, Beograd, Smederevo, Ram, Golubac i Kladovo. Cilj ovog projekta, koji se realizuje do juna 2010, jeste i podizanje svesti o potencijalima kulturne baštine u kontekstu Dunava, a putem aktivnosti koje će uticati na socio-ekonomski razvoj regiona. Pored edukativnog dela u junu 2010. godine predviđeno je održavanje završne konferencije „Tvrđave na Dunavu - mogućnosti i izazovi“.

FORUM FRIEDRICH EBERT SOCIJALNI DIJALOG STIFTUNG

Dodatak kancelarije Fondacije Fridrih Ebert u Beogradu i lista Danas
Uređuje: Branislav Božić
Dizajn i prelom: Branislav Bešević